

Auktionen

Det jag nu skall berätta utspelade sig en torsdag ganska långt fram på sommaren. Det var hos Jonas på Roten som hela bygden hade samlats. Jonas hade blivit gammal, och ålderskrämporna hade gjort det svårare och svårare att klara allt det där som måste skötas på ett torp. Jonas och hustrun Kristina hade flyttat till lillstugan hos svärsonen som bodde i grannbyn. Det var därför alla hade samlats för nu skulle det bli auktion. Torpstället, djuren och lösöre, ja allt som de inte tagit med sig skulle säljas på auktionen. Nu stod de där på lagårdsbacken Anton o Albert o Linnéa o Signe o handlar Karlsson, slaktar Emil o fjärdingsman från Västbo o många fler. Det var inte bara folk från hembyn utan även från grannbyarna. Stämningen var lite blandad. Det var många glada återseenden " men se goddag på dig Är det int en Larsas Ola ... Å hur ä e me en mätta du köfte?" ... Det var mycket som skulle avhandlas. Men det var också vemod - det var vemodigt att en Jonas-es skulle flytta. Dom tillhörde ju byn. Å så var det vem som skulle komma efter. Spekulationer om vem som skulle köpa torpet, vem som var lämpligast och vad som hänt senaste tiden och skörden och lite skvaller" har du hört att ... Samtalen om allt som var väsentligt blev till ett surr, ett mummel som ibland bröts av ett glatt utrop när bekanta möttes. Alla gick runt på backen och synade vad som skulle säljas Det mesta hade samlats på logen och i höboden medan djuren stod tjudrade på baksidan. Det var 3 kor, 5 getter och ett 10 tal höns. Ja getterna var förståss instängda i svalen, gången mellan djurdel och höbodsdel som hade dörr både på fram och baksida, för att de inte skulle rymma. Spekulanterna synade noggrant det som var framställt. Det var en byrå, en kommod, en chiffonjé, ett par bord några stolar och så jordbruksredskapen som alla var kvar. En gång hade de också haft häst så där fanns också en hövagn och en trilla. På framsidan av lagården mellan dörrarna till djuren och höboden stod en upp och nedvänd mjöllåda. Upp på den klättrade auktionisten. Det var en Helmer Åslund från backe, känd för sin snabba kvicka käft men också för att slå snabbt. Han tittade ut över folkhopen som inte tycktes lägga märke till honom, Det var som alltid när det var auktion ett tillfälle att mötas och utbyta skvaller. Därför gick man "man ur huse" som man så och även barnen fick följa med. "Ja ha gott folk" ropade Helmer. "Ska vi samlas nu rå så ska vi börje. Som vanligt gäller kontant betalning som ni erlägger här nere hos kassör och skrivare. Jag vill ha klara och rediga bud. Dä är fina grejer så jag vill höra att ni betala rejält. Då börjar vi med den här kannan - får ja ett bud." Flinka händer bär fram varorna som snabbt bytte ägare. En duk 75 öre, ett ½ dussin servetter 1 krona, en filt 2.50, en piedestal (här sa man pidistal) 1.25, tvättbunke 50 öre, kökssoffa 2 kr och så vidare. Barnen samlades i grupper och hade egna lekar och hys. I längden var det

tråkigt att lyssna på utrop och bud. De enda roliga var att smyga omkring och tjuvlyssna på vad de vuxna pratade om. Det kunde också vara lärorikt. Algot var några år äldre än Emil, Gustav och Rikard som kunde vara i så där kring 10-12 års åldern. Algot var påhittig och ställde ständigt till med rackartyg samtidigt som han hade en särskild förmåga att dupera andra att göra det han själv inte vågade. Från baksidan hade han smugit sig in i ladugårdssvalen. Tätt efter följde hans trogna följeslagare. Där fann han några burkar med färg. Det var både rött och vitt och också en liten burk med grönt. Dom skulle det säkert gå att göra något av så med gemensamma ansträngningar lyckades man öppna burkarna. På ladugårdstunet fortsatte budgivningen.

Det var stålspark och korgstol, lavoar och buffé, och en låda med några udda koppar och så en spräckt kaffekanna av porslin som en lycklig 10-årig flicka fick för 5 öre. Det gick raskt undan och snart var det bara djuren kvar. Getternas bråkande hade länge hörts men ingen hade tagit någon notis om detta eftersom getter alltid var högljudda. Oskar i granngården var det som hjälpte till med att plocka fram varor och nu skulle han hämta djuren. Med bestämda steg gick han genom publiken och till dörren som öppnar till svalen. Upp går dörren och ut kommer fem getter, högljutt bråkande, och målade kors och tvärs över horn och kropp. Dom var gröna och gula och svarta och såg obeskrivliga ut. Karlssonsskan, som stod närmast gav upp ett illvrål. Alla ryggade baklänges, några snubblade och föll baklänges på varandra och blev liggande som i en stor hög, andra försökte springande komma undan samtidigt som getterna sprang runt och knuffade både den ena och den andra. Barnen tjöt av glädje, de vuxna ropade och svor, hejarop och skratt avlöste varandra medan så småningom getterna drog sig ned till åkern där det var betydligt lugnare. Hade det varit lugnt tidigare på auktionen blev det nu desto livligare. De som fått färg på sig var arga, andra hade svårt att hålla sig för skratt och några sökte efter ”odågorna” som hade gjort detta ”sattyg”. Tre molokna pojkar, också de väl insmorda i färg, fann man gömda under logbryggan medan Algot av säkerhetsskäl hade sprungit till skogs. Så småningom infann sig åter lugnet och auktionen kunde fortsätta och även getterna fann köpare. Måntro att priset kanske blev någon krona högre nu när de var nymålade. 4 kronor styck blev det. Den auktionen talades det länge om i bygderna.

Copyright © 2013

Leif Söderberg